

Regeringens proposition

2007/08:21

Prop.
2007/08:21

Ändring i tullagen, m.m.

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 18 oktober 2007

Fredrik Reinfeldt

Mats Odell
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att tullagen (2000:1281) ändras som en följd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2005 av den 13 april 2005 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen ("tullkodexen") samt kommissionens förordning (EG) nr 1875/2006 av den 18 december 2006 om ändring av förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen ("tillämpningsföreskrifterna"). Syftet med tullkodex-ändringen är att förenkla för handeln samt integrera säkerhetsaspekter i tullagstiftningen. Bestämmelser införs om att en summarisk deklaration om förestående import respektive export av varor ska lämnas in till tullmyndigheten. Utöver detta införs ett gemensamt EG-system för hur företag kan erhålla status som godkänd ekonomisk aktör samt en gemensam ram för riskhantering. De föreslagna ändringarna i tullagen utgörs i allt väsentligt av nya hänvisningar till relevanta artiklar i EG-rättsakterna.

I propositionen föreslås vidare ett antal smärre lagändringar med anledning av överföringen av vissa borgenärsuppgifter vid indrivning från Kronofogdemyndigheten till Skatteverket, samt en lagändring för genomförande av ett ändringsdirektiv på indrivningsområdet.

I propositionen föreslås slutligen att lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker upphävs samt en följdändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Flertalet lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om upphävande av lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga.....	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer.....	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.....	9
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion	10
2.6	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	11
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.....	12
2.8	Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281).....	14
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:468) om ändring i lagen (2007:329) om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	17
3	Ärendet och dess beredning.....	18
4	Bakgrund	19
4.1	Tullkodexen och tullagen.....	19
4.2	Förändringsarbetet på tullområdet	19
4.3	Ändring av tullkodexen.....	19
5	Överväganden och förslag	22
5.1	Ändring i tullagen	22
5.2	Upphävande av lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker	26
5.3	Följdändringar till överflyttningen av vissa borgenärsuppgifter från Kronofogdemyndigheten till Skatteverket.....	28
5.4	Genomförande av en ändring i kommissionens tillämpningsdirektiv till det s.k. indrivningsdirektivet med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning till Europeiska unionen.....	29
6	Ikraftträdande.....	29
7	Ekonomiska konsekvenser.....	29
8	Författningskommentar.....	30
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga	30

8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer	30	Prop. 2007/08:21
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst	30	
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion	30	
8.5	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	30	
8.6	Förslaget till lag om ändring i tullagen (2000:1281)	31	
8.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:468) om ändring i lagen (2007:329) om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	32	
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian Ändring i tullagen och tullförordningen.....	33	
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	34	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	37	
Utdrag ur	protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2007	38	

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om upphävande av lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker,

2. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller påлага,

3. lag om ändring i lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer,

4. lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst,

5. lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid viss energiproduktion,

6. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),

7. lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

8. lag om ändring i tullagen (2000:1281),

9. lag om ändring i lagen (2007:468) om ändring i lagen (2007:329) om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om upphävande av lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker

Härigenom föreskrivs att lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker ska upphöra att gälla vid utgången av maj 2008.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

Prop. 2007/08:21

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Följande rättsakter *skall* gälla som svensk lag:

Följande rättsakter *ska* gälla som svensk lag:

1. rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976, (ändrat genom direktiven 79/1071/EEG och 92/108/EEG) om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter,

2. kommissionens direktiv 2002/94/EG av den 9 december 2002 om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i rådets direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder, samt

3. rådets direktiv 2001/44/EG av den 15 juni 2001 om ändring av direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter.

Den svenska texten till rättsakt 1 enligt föregående stycke i dess lydelse före de ändringar som anges i rättsakt 3, rättsakt 2 i dess senaste lydelse samt rättsakt 3 finns som bilaga till denna lag. I bilagan till denna lag har bilagorna till rättsakt 2 uteslutits. Bilagornas lydelse framgår av Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 337, 13.12.2002, s. 47–54 och, i fråga om bilaga IV, Europeiska unionens officiella tidning L 168, 1.5.2004, s. 68–69.

Den svenska texten till rättsakt 1 enligt föregående stycke i dess lydelse före de ändringar som anges i rättsakt 3, rättsakt 2 i dess senaste lydelse samt rättsakt 3 finns som bilaga till denna lag. I bilagan till denna lag har bilagorna till rättsakt 2 uteslutits. Bilagornas lydelse framgår av Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 337, 13.12.2002, s. 47–54 och, i fråga om bilaga IV, Europeiska unionens officiella tidning L 362, 20.12.2006, s. 99–100.

Rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder gäller, utöver vad som följer av rättsakt

¹ Senaste lydelse 2005:266.

- 3, för följande skatter på försäkringspremier:
- taxa fuq Dokumenti u Trasferimenti i Malta, samt
 - davek od prometa zavarovalnih poslov och požarna taksa i Slovenien.

Prop. 2007/08:21

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:131) om
kallelse på okända borgenärer

Prop. 2007/08:21

Härigenom föreskrivs att i 5 a § lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer¹ orden ”en kronofogdemyndighets” ska bytas ut mot ”Kronofogdemyndighetens”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse av 5 a § 2004:240.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst

Prop. 2007/08:21

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

RIKAB får besluta om ackord rörande en fordran på avgift enligt denna lag.

Om det på grund av den avgiftsskyldiges sjukdom eller av någon annan anledning är uppenbart oskäligt att kräva betalning för en avgift enligt denna lag, får RIKAB efterge fordringen helt eller delvis.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse 2006:798. Ändringen innebär att första stycket upphävs.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion

Prop. 2007/08:21

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Vid tillämpningen av 19 § *skall* 1. vad som sägs om skatt, skattskyldig, Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket i stället gälla avgift, avgiftsskyldig, Naturvårdsverket och det allmänna ombudet,

2. Skatteverkets särskilda konto för skatteinbetalningar ersätts med Naturvårdsverkets särskilda konto när det gäller ränta,

3. beskattningsåret ersätts med redovisningsperioden när det gäller omprövning och överklagande.

Vid tillämpningen av 19 § *ska* 1. vad som sägs om skatt, skattskyldig, Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket i stället gälla avgift, avgiftsskyldig, Naturvårdsverket och det allmänna ombudet, *om inte något annat följer av 8 § lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse 2003:698.

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)¹
dels att 20 kap. 7 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 20 kap. 7 § ska utgå,
dels att 10 a kap. 21 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 a kap.

21 §²

I fråga om redovisning av mer-
värdesskatt enligt bestämmelserna
i detta kapitel eller enligt mot-
svarande bestämmelser i ett annat
EG-land gäller, utöver bestämmel-
serna i detta kapitel, endast föl-
jande bestämmelser i denna lag:
1 kap. 1 och 3 §§, 2 kap. 5 och
6 §§ samt 7 § första stycket,
10 kap. 37 §, 11 kap. 1, 2 och
20 §§, 12 kap. 6 och 7 §§, 12 §
första stycket och 13 §, 13 kap. 1 §
första stycket, 14 kap. 1 §, 2 §
första stycket och 4–8 §§, 16 kap.
6 § andra stycket första meningen
samt tredje och fjärde styckena
samt 13 §, 17 kap. 2, 3 och 8–
11 §§, 18 kap. 8 och 9 §§ samt
10 § andra stycket, 20 kap. 1–5 §§
och 7 § samt 23 kap. 5–9 §§.

I fråga om redovisning av mer-
värdesskatt enligt bestämmelserna
i detta kapitel eller enligt mot-
svarande bestämmelser i ett annat
EG-land gäller, utöver bestämmel-
serna i detta kapitel, endast föl-
jande bestämmelser i denna lag:
1 kap. 1 och 3 §§, 2 kap. 5 och
6 §§ samt 7 § första stycket,
10 kap. 37 §, 11 kap. 1, 2 och
20 §§, 12 kap. 6 och 7 §§, 12 §
första stycket och 13 §, 13 kap. 1 §
första stycket, 14 kap. 1 §, 2 §
första stycket och 4–8 §§, 16 kap.
6 § andra stycket första meningen
samt tredje och fjärde styckena
samt 13 §, 17 kap. 2, 3 och 8–
11 §§, 18 kap. 8 och 9 §§ samt
10 § andra stycket, 20 kap. 1–5 §§
och 23 kap. 5–9 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse av 20 kap. 7 § 2006:727.

² Senaste lydelse 2003:222.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁷

Denna lag innehåller bestämmelser om ansvar m.m. för gärningar som rör införsel till eller utförsel från landet av varor. Har det i lag eller annan författning föreskrivits straff för den som bryter mot ett förbud mot eller villkor för att föra in eller ut en vara, gäller i stället bestämmelserna i den författningen om inget annat är föreskrivet.

I 19–22, 26, 27 och 32 §§ finns särskilda bestämmelser om befogenheter för att förhindra, utreda och beivra brott enligt denna lag eller brott, som rör införsel till eller utförsel från landet av varor, enligt någon av de författningar som nämns i tredje stycket. Befogenheterna gäller även vid sådana brott enligt narkotikastrafflagen (1968:64) som avses i 12 § tredje stycket samt vid sådana terroristbrott som avses i 3 § 18 jämförd med 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. Befogenheten enligt 32 § att väcka åtal eller besluta om förverkande gäller dock inte vid brott enligt narkotikastrafflagen eller lagen om straff för terroristbrott.

De författningar som avses i andra stycket är *lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker*, *lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen*, *lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter*, *lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd*, *tullagen (2000:1281)*, *lagen (2004:228) om beskattning av viss privatinförsel av tobaksvaror* samt *lagen (2006:1329) om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr*, m.m.

De författningar som avses i andra stycket är *lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen*, *lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter*, *lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd*, *tullagen (2000:1281)*, *lagen (2004:228) om beskattning av viss privatinförsel av tobaksvaror* samt *lagen (2006:1329) om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr*, m.m.

Bestämmelserna i 19–22 och 26 §§ samt 27 § första och tredje styckena, när det gäller kroppsvisitation, och bestämmelserna i 32 § gäller också vid brott som avses i 2–4 §§ skattebrottslagen (1971:69), om

⁷ Senaste lydelse 2007:465.

brottet rör underlåtenhet att lämna deklARATION enligt 10 kap. 32 a § andra Prop. 2007/08:21
eller tredje stycket skattebetalningslagen (1997:483).

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2000:1281) dels att 3 kap. 1 §, 4 kap. 12 § samt 5 kap. 20 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 5 a och 5 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 a §

Bestämmelser om status som godkänd ekonomisk aktör finns i artikel 5a i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 14a–14x i förordningen (EEG) nr 2454/93.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser.

5 b §

Bestämmelser om riskhantering finns i artikel 13.2 i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 4f–4j i förordningen (EEG) nr 2454/93.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser.

3 kap.

1 §

I förordningen (EEG) nr 2913/92 finns bestämmelser om

– införsel av varor till EG:s tullområde (artiklarna 37-39),	– införsel av varor till EG:s tullområde (artiklarna 36a–39),
– uppvisande av varor för tullen (artiklarna 40-42),	
– <i>summarisk deklaration och</i> lossning av varor som uppvisats för tullen (artiklarna 43–47),	– lossning av varor som uppvisats för tullen (artiklarna 46 och 47),
– skyldighet att hänföra varor som uppvisats för tullen till en godkänd tullbehandling (artiklarna 48 och 49) samt	
– icke-gemenskapsvaror som befordrats enligt ett transiteringsförfarande (artiklarna 54 och 55).	

Bestämmelser om summarisk införseldeklaration finns i artiklarna 181b–181d, 183, 183a–183d, 184 och 184a–184f i förordningen (EEG) nr 2454/93.

Regeringen eller den myndighet

Regeringen eller den myndighet

som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar *dessa bestämmelser*.

som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar *bestämmelserna i första och andra styckena*.

4 kap.

12 §

Bestämmelser om export av varor från EG:s tullområde finns i artiklarna 161 och 162 i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 279–289 och 788–798 i förordningen (EEG) nr 2454/93. Bestämmelser om återexport finns i artikel 182 i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i artikel 841 i förordningen (EEG) nr 2454/93.

I förordningen (EEG) nr 2913/92 finns bestämmelser om – export (artiklarna 161 och 162),

– återexport (artikel 182) samt – varor som förs ut från EG:s tullområde (artiklarna 182a–183).

I förordningen (EEG) nr 2454/93 finns bestämmelser om – export (artiklarna 592a–592g, 787–795 och 796a–798),

– återexport (artiklarna 841 och 841a) samt

– varor som förs ut från EG:s tullområde (artiklarna 842a–843).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar *dessa bestämmelser*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar *bestämmelserna i första och andra styckena*.

5 kap.

20 §

Ränta som avses i 15 § första stycket 1 eller 2 *skall* beräknas från utgången av den första månaden efter den då varan deklarerades för övergång till fri omsättning till och med den månad då beloppet *skall* betalas. Ränta på skatt, som motsvarar tidigare återbetalt belopp, beräknas dock från utgången av den månad då beloppet återbetalades.

Ränta enligt 15 § första stycket 3 *skall* beräknas från utgången av den månad då varan infördes eller det olovliga förfarandet ägde rum till och med den månad då beloppet *skall* betalas.

Ränta enligt 15 § andra stycket omfattar.

Räntesatser för ränta enligt 15 § första stycket 2 *skall* vara de ränte-

Ränta som avses i 15 § första stycket 1 eller 2 *ska* beräknas från utgången av den första månaden efter den då varan deklarerades för övergång till fri omsättning till och med den månad då beloppet *ska* betalas. Ränta på skatt, som motsvarar tidigare återbetalt belopp, beräknas dock från utgången av den månad då beloppet återbetalades.

Ränta enligt 15 § första stycket 3 *ska* beräknas från utgången av den månad då varan infördes eller det olovliga förfarandet ägde rum till och med den månad då beloppet *ska* betalas.

tas ut för den tid fördröjningen

Räntesatser för ränta enligt 15 § första stycket 2 *ska* vara de ränte-

satser som anges i 19 kap. 7 §
skattebetalningslagen (1997:483).

Räntesatsen för ränta enligt 15 §
första stycket 1 och 3 och andra
stycket *skall* vara den som anges i
19 kap. 7 § *tredje* stycket andra
meningen skattebetalningslagen.

satser som anges i 19 kap. 7 §
skattebetalningslagen (1997:483).

Räntesatsen för ränta enligt 15 §
första stycket 1 och 3 och andra
stycket *ska* vara den som anges i
19 kap. 7 § *andra* stycket andra
meningen skattebetalningslagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
 2. Den nya lydelsen av 3 kap. 1 § och 4 kap. 12 § tillämpas första gången den 1 juli 2009.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:468) om
ändring i lagen (2007:329) om ändring i lagen
(2001:181) om behandling av uppgifter i
Skatteverkets beskattningsverksamhet

Prop. 2007/08:21

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, i stället för dess lydelse enligt lagen (2007:468) om ändring i lagen (2007:329) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

8 §

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 10 och 11 får endast avse den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenären eller någon annan som likställs med make.

Tullverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 10 och 11. Åtkomsten får endast avse den som är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen, skyldig att betala skatt för vara vid import eller föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första och andra styckena får omfatta.

Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenären eller någon annan som likställs med make.

Europaparlamentet och rådet antog den 13 april 2005 förordning (EG) nr 648/2005 av den 13 april 2005 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen. Kommissionen antog därefter, den 18 december 2006, kommissionens förordning (EG) nr 1875/2006 av den 18 december 2006 om ändring av förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen. Vidare inkom den 23 maj 2007 en hemställan från Tullverket om ändring av 5 kap. 20 § tullagen (2000:1281). I syfte att utreda behovet av lagändringar till följd av EG-förordningarna har det inom Finansdepartementet upprättats en promemoria. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag framgår av *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig på Finansdepartementet.

Ett utkast till de lagförslag som rör indrivning har tillställts Kronofogdemyndigheten och Skatteverket.

Såvitt gäller upphävandet av lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker samt ändringen i lagen (2000:1225) om straff för smuggling, har Europeiska kommissionen i en skrivelse anfört att de svenska bestämmelserna rörande införsel och utförsel av spritdrycker och vin till och från Sverige borde undersökas med beaktande av principen om fri rörlighet för varor enligt artiklarna 28, 29 och 30 i EG-fördraget samt rådets direktiv 92/12/EEG om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor. Skrivelsen har hanterats inom Regeringskansliet och det har efter skriftväxling med Tullverket och Kustbevakningen framkommit att de aktuella författningarna betraktas som obsoleta och inte längre tillämpas i kontrollsituationer samt bedömts att förenligheten med EG-rätten kan ifrågasättas. I anledning härav beslutade regeringen den 3 maj 2007 att säga upp överenskommelserna med Danmark och Finland angående gemensam bevakning för bekämpande av olovlig införsel av alkoholvaror eftersom dessa överenskommelser inte används längre. Överenskommelserna har upphört att gälla den 10 respektive 9 juni 2007. Regeringen beslutade den 3 maj 2007 även att säga upp den s.k. Helsingforskonventionen (se vidare avsnitt 5.2).

Lagrådet

De förslag som läggs fram i propositionen är begränsade och av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande enligt regeringens mening skulle sakna betydelse.

4.1 Tullkodexen och tullagen

Tullkodexen trädde i kraft den 1 januari 1994 och utgör en samlad lagstiftning på tullområdet för handeln mellan EU och tredje land. Gemenskapens tullagstiftning var tidigare spridd i ett stort antal förordningar och direktiv och tullkodexen med dess samlade regler utgjorde därför en regelförenkling. EG-förordningar är direkt tillämpliga som gällande svensk rätt och ska normalt sett inte genomföras, tolkas eller fyllas ut genom nationella regler. Vissa förordningar utformas dock som ramlagstiftning och kan därmed behöva kompletteras av nationella bestämmelser. Tullagen är uppbyggd på så vis att det tydligt framgår när en bestämmelse utgör kompletteringar till bestämmelserna i tullkodexen. I den mån det finns bestämmelser i tullkodexen eller annan EG-rättsakt gör tullagen hänvisningar direkt till relevanta artiklar.

4.2 Förändringsarbetet på tullområdet

Kommissionen bedriver ett förändringsarbete inom tullområdet i syfte att förena kravet på säkerhet i logistikkedjan med behovet att förenkla för handeln. Tullförvaltningarna förväntas hantera en allt större volym varor samtidigt som samhället ställer ökade krav på säkerhet och skydd mot farliga produkter. Inom ramen för detta förändringsarbete överlämnade kommissionen år 2003 ett ”paket” bestående av två meddelanden och ett förslag till förordning (KOM (2003) 452 slutlig). Vid sidan om kommissionens förslag till ändring av tullkodexen, se vidare avsnitt 4.3, ingår i detta paket kommissionens meddelande om en enkel och papperslös miljö för tullen och handeln och kommissionens meddelande om tullens roll i den integrerade förvaltningen av de yttre gränserna. Genom dessa meddelanden vill kommissionen bl.a. uppnå en modernisering av tullförfarandena, att elektroniskt uppgiftslämnande blir huvudregeln samt att en gemensam riskstrategi för varor arbetas fram.

4.3 Ändring av tullkodexen

Arbetet med en grundlig revidering av tullkodexen pågår för närvarande. Internationella krav på handlingskraft för att möta terroristhotet i världen föranledde emellertid att kommissionen under år 2003 lämnade ett förslag på mer begränsade ändringar i tullkodexen (se avsnitt 4.2). Förändringarna är avsedda att leda till ökade säkerhetskrav i samband med internationell varubefordran samt en effektivare hantering av den legala handeln.

Kommissionens förslag

I sitt ursprungliga förslag (KOM (2003) 452 slutlig) införde kommissionen definitioner av begreppet risk, riskhantering och godkänd ekonomisk aktör i tullkodexen samt en vidgad omfattning av begreppet

”tullkontroll”. Den mest väsentliga förändringen som föreslogs av kommissionen var emellertid införandet av bestämmelser om att summariska deklarationer ska lämnas 24 timmar före det att varor ska visas upp för tullmyndigheten vid import eller export. Detta var en nyhet. Enligt de hittills gällande bestämmelserna i tullkodexen skulle en importör eller exportör lämna nödvändiga uppgifter till tullmyndigheten senast vid den tidpunkt då varorna uppvisades för tullmyndigheten, dvs. vid import- eller exporttillfället. Kommissionen menade att det var nödvändigt att tullmyndigheterna erhöll information i förväg om import och export av varor för att kraven på större säkerhet i logistikkedjan skulle kunna uppfyllas.

Förordningen (EG) nr 648/2005 och förordningen (EG) nr 1875/2006

Europaparlamentet och rådet fattade i april 2005 beslut om förordningen (EG) nr 648/2005 om ändring i tullkodexen. I den av kommissionen ledda Tullkodexkommittén arbetades därefter förordningen (EG) nr 1875/2006 fram för att förordningen (EG) nr 648/2005 ska kunna tillämpas. Kommissionens ursprungliga förslag till ändringar i tullkodexen kom att modifieras under förhandlingarnas gång. I förordningen (EG) nr 648/2005 finns kravet att lämna information i förväg för import och export kvar men kravet har gjorts mer flexibelt. Vidare ska den summariska deklarationen inges till införseltullkontoret innan varorna förs in till gemenskapen. Vid export ska deklarationen inges till exporttullkontoret innan varorna förs ut från gemenskapens tullområde. I förordningen (EG) nr 1875/2006 fastställs bl.a. den tidsfrist inom vilken deklarationen ska inges, bestämmelser om undantag från och variationer av en sådan tidsfrist samt på vilka villkor kravet på en summarisk deklaration kan frångås eller anpassas. Kravet på en summarisk deklaration ska emellertid inte leda till dubbla bördor för företagen. För det fall att varor som förs ut från gemenskapens tullområde omfattas av en tulldeklaration krävs därför inte ytterligare en summarisk deklaration. På samma sätt får införseltullkontoret frångå kravet på summarisk deklaration när det gäller varor för vilka en tulldeklaration har ingivits. Dessa tulldeklarationer ska emellertid innehålla minst de uppgifter som enligt förordningen (EG) nr 1875/2006 krävs för summariska deklarationer.

Förordningen (EG) nr 648/2005 inför vidare bestämmelsen att tullkontroller ska baseras på riskanalys i syfte att identifiera och kvantifiera risker. I förordningen (EG) nr 1875/2006 har en gemensam ram för riskhantering skapats i syfte att uppnå en likvärdig skyddsnivå för de tullkontroller som ska utföras när varor förs in i eller ut ur gemenskapen. Denna gemensamma ram för riskhantering hindrar dock inte medlemsstaterna från att utföra stickprovskontroller.

Förhandlingarna i rådet ledde även till att gemensamma regler om godkänd ekonomisk aktör har utarbetats på gemenskapsnivå. I stället för att, som kommissionen ursprungligen föreslog, endast ge begreppet godkänd ekonomisk aktör en definition i tullkodexen, har Europaparlamentet och rådet valt att införa en bestämmelse i vilken fastslås att ett gemensamt system för godkända ekonomiska aktörer ska införas. Detta gemensamma EG-system för hur man beviljar status som godkänd

ekonomisk aktör finns reglerat i förordningen (EG) nr 1875/2006. Att erhålla status som godkänd ekonomisk aktör innebär att företag får åtnjuta vissa lättnader vid tullkontroller och företaget får en förenklad tillståndsprövning om det ansöker om ett tillstånd till ett förenklat förfarande. Bestämmelserna i förordningen (EG) nr 1875/2006 kring vilka krav som ska ställas på företag som önskar erhålla statusen godkänd ekonomisk aktör är detaljerade med begränsat utrymme för utfyllnad eller tolkning.

Idén att ha ett system för godkännande av ekonomiska aktörer som önskar erhålla vissa förenklningar är emellertid inte ny för svensk del. I Sverige har Tullverket infört Servicetrappan®. Servicetrappan® bygger på förebyggande arbete och partnerskap mellan Tullverket och näringslivet där man koncentrerar sig mer på system och processer än på varje enskild transaktion. Avsikten är att förenkla tullprocedurerna för företagen och därigenom sänka handelströsklarna. Tanken är att importörer och exportörer själva ska ta på sig ett större ansvar för kvaliteten i sin tullhantering och därigenom i större utsträckning få del av Tullverkets möjligheter till förenklningar. Rent praktiskt innebär detta att importörer och exportörer stegvis kan välja nivå på service och förenklningar. Den 1 mars 2002 öppnades Servicetrappan® för allmänt bruk. Några medlemsstater har liknande system. Ett gemensamt EG-system för att erhålla status som godkänd ekonomisk aktör leder dock till att företag kan dra nytta av denna status inom hela EU och bidrar till att skapa en miljö där företag verkar på lika villkor.

Förordningen (EG) nr 648/2005 inför slutligen nya bestämmelser om utbyte av uppgifter mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och kommissionen om import- och exportvaror. Tullkodexen innehåller redan i artikel 15 bestämmelser om utlämnande av upplysningar som anger att alla uppgifter som är av konfidentiell natur eller överlämnas på konfidentiell grund ska omfattas av kravet på tystnadsplikt. Uppgifterna ska inte yppas av tullmyndigheter utan medgivande av den person eller myndighet som överlämnat dem. Utlämnande av uppgifter ska emellertid vara tillåtet om tullmyndigheterna är tvungna eller bemyndigade att göra detta enligt gällande bestämmelser. Förordningen (EG) nr 648/2005 medför en komplettering av artikel 15 så till vida att fullt iakttagande av gällande bestämmelser om skydd av uppgifter ska ske om uppgifter röjs eller meddelas. Förordningen (EG) nr 648/2005 inför vidare en ny bestämmelse, artikel 13.4, som föreskriver att tullmyndigheter och andra behöriga myndigheter till medlemsstaternas tullmyndigheter och kommissionen får meddela uppgifter som de mottagit i samband med tullkontroller vid införsel, utförsel, transitering, förflyttning och användning för särskilda ändamål av varor som befordras mellan gemenskapens tullområde och tredje land och i samband med närvaron av varor som inte har gemenskapsstatus, när detta krävs för att minimera riskerna. Ett andra stycke anger vad som gäller för meddelande av konfidentiella uppgifter till tredje land. Förordningen (EG) nr 1875/2006 innehåller slutligen två bestämmelser avseende utbyte av information mellan medlemsstaternas tullmyndigheter under förfarandet att meddela status som godkänd ekonomisk aktör. Artikel 14l föreskriver att ansökan ska delges övriga medlemsstater och artikel 14m anger att medlemsstaternas tullmyndigheter ska samråda om den utfärdande tullmyndigheten inte

kan granska ett eller flera av de kriterier som ställts upp avseende beviljande av status godkänd ekonomisk aktör.

Förordningen (EG) nr 648/2005 trädde i kraft den 11 maj 2005 (EUT L 117, 4.5.2005, s. 13, Celex 32005R0648). Förordningen (EG) nr 1875/2006 trädde i kraft den 26 december 2006 (EUT L 360, 19.12.2006, s. 64, Celex 32006R1875). Bestämmelserna i förordningen (EG) nr 648/2005 ska börja tillämpas etappvis i enlighet med förordningen (EG) nr 1875/2006.

5 Överväganden och förslag

5.1 Ändring i tullagen

Regeringens förslag: En ny bestämmelse med hänvisning till relevanta artiklar i tullkodexen införs i tullagen avseende status som godkänd ekonomisk aktör. Det informeras om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om status som godkänd ekonomisk aktör. En ny bestämmelse med hänvisning till relevanta artiklar i tullkodexen införs i tullagen avseende riskhantering. Det informeras om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare bestämmelser om riskhantering. En hänvisningsändring görs i tullagen avseende summarisk deklaration vid import som en följd av artikeländringar i tullkodexen. En ändring görs i tullagen så att det tydligt framgår vilka bestämmelser i tullkodex och tillämpningsföreskrifterna som är tillämpliga avseende tulldeklaration vid export och summarisk utförseldeklaration.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag utom i följande avseende. I promemorian föreslås en delegationsbestämmelse som ger Tullverket möjlighet att meddela annat än verkställighetsföreskrifter avseende godkänd ekonomisk aktör.

Remissinstanserna: Många remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran, men förslaget har även fått en del synpunkter. *Tullverket* saknar ett resonemang kring Tullverkets möjlighet att använda sig av uppgifter ur belastningsregistret vid bedömningen av en ansökan om godkänd ekonomisk aktör. *Datainspektionen* har anfört att det i promemorian inte framgår hur utbytet av uppgifter förhåller sig till 33 § personuppgiftslagen (1998:204) mot överföring av uppgifter till tredje land. *Svensk Handel* och *Stockholms Handelskammare* stödjer den nya gemenskapsutvecklingen och har inga invändningar mot förslagen i promemorian men påpekar att Tullverkets Servicetrappa® erbjuder fler förenklingar än det föreslagna gemenskapssystemet. *Stockholms Handelskammare* och *Svensk Handel* ställer sig vidare kritiska till införandet av föransökan med de administrativa kostnader som det medför.

Godkända ekonomiska aktörer

Genom förordningen (EG) nr 648/2005 införs en bestämmelse i tullkodexen avseende status som godkänd ekonomisk aktör. Bestämmelsen, kompletterad av bestämmelser i förordningen (EG) nr 1875/2006, kommer att reglera huvuddelen av förfarandet. Det är emellertid inte uteslutet att Tullverket kan behöva meddela verkställighetsföreskrifter avseende status som godkänd ekonomisk aktör. Mot bakgrund härav föreslås – i enlighet med den lagtekniska lösning som används i tullagen – att en upplysning om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar sådana föreskrifter tas in i en ny bestämmelse, 1 kap. 5 a §, i tullagen.

Avseende Tullverkets möjlighet att använda sig av uppgifter i belastningsregistret vid tillståndsprövningen avseende godkänd ekonomisk aktör gör regeringen följande bedömning. Belastningsregistret förs enligt 2 § första stycket 4 lagen (1998:620) om belastningsregister bl.a. för att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i verksamhet hos polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning. Enligt 6 § första stycket 4 samma lag ska uppgifter ur belastningsregistret lämnas till myndighet i den utsträckning regeringen föreskriver eller ger tillstånd till det. Regeringen har således möjlighet att meddela föreskrifter om att uppgifter ska lämnas ut för olika slag av prövningar. Regeringen har meddelat sådana föreskrifter i förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Under ärendets fortsatta behandling får övervägas om det behövs några ändringar i den förordningen.

Riskhantering

Genom förordningen (EG) nr 648/2005 införs en bestämmelse i tullkodexen avseende riskhantering vid tullkontroller. Som stöd för ett gemensamt tillvägagångssätt har en ram för riskhantering utarbetats inom kommittéförfarandet. Tullverket kommer eventuellt att behöva meddela kompletterande föreskrifter av verkställighetskaraktär avseende riskhantering. Mot bakgrund härav föreslås att en upplysning om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar sådana föreskrifter tas in i en ny bestämmelse, 1 kap. 5 b §, i tullagen.

Summarisk deklaration vid import

Tullkodexen innehåller sedan tidigare bestämmelser om summarisk deklaration vid import. Som framgår av avsnitt 4.3 har dessa regler genom ändringarna i tullkodexen blivit mer detaljerade och tullmyndigheterna ska genom införandet av nya, gemensamma bestämmelser om föransmälan ges möjlighet att utföra en bättre riskanalys. Som en följd av nya artiklar i tullkodexen avseende summarisk deklaration vid import behöver en hänvisningsändring göras i 3 kap. 1 § första stycket första och tredje strecksatserna tullagen.

Som redogjorts för i avsnitt 4.3 har ytterligare bestämmelser avseende den tidsfrist inom vilken deklARATIONEN ska inges, bestämmelser om undantag från och variationer av en sådan tidsfrist samt på vilka villkor kravet på en deklARATION kan frångås eller anpassas utarbetats inom kommittéförfarandet. Tullverket kommer eventuellt att behöva meddela kompletterande föreskrifter av verkställighetskaraktär avseende summarisk deklARATION vid import. Att det kan finnas sådana kompletterande föreskrifter rörande import framgår av 3 kap. 1 § tullagen.

Summarisk deklARATION vid export

Tullagen innehåller i dag inga bestämmelser avseende tulldeklARATION och summarisk deklARATION vid export och en ny hänvisning till de nya bestämmelserna i tullkodexen behöver införas i 4 kap. 12 § tullagen.

Som redogjorts för i avsnitt 4.3 har ytterligare bestämmelser om tulldeklARATION och summarisk deklARATION utarbetats inom kommittéförfarandet. Tullverket kommer eventuellt att behöva meddela kompletterande föreskrifter av verkställighetskaraktär avseende summarisk deklARATION vid export. Att det kan finnas kompletterande föreskrifter rörande export framgår av 4 kap. 12 § tullagen.

Utbyte av uppgifter

Som framgår av avsnitt 4.3 införs genom förordningen (EG) nr 648/2005 och förordningen (EG) nr 1875/2006 nya bestämmelser avseende utbyte av uppgifter. En komplettering införs i artikel 15 i tullkodexen som innebär att fullt iakttagande ska ske av gällande bestämmelser om skydd för uppgifter om uppgifter röjs eller meddelas. Vidare införs en ny artikel 13.4 om utbyte av uppgifter som framkommit i samband med tullkontroller vid införsel, utförsel, transitering m.m. av varor mellan gemenskapen och tredje land samt närvaron inom gemenskapen av varor som inte har gemenskapsstatus. Slutligen följer av artikel 14l och 14m i förordningen (EG) nr 1875/2006 att tullmyndigheterna under förfarandet att meddela status som godkänd ekonomisk aktör ska delge övriga medlemsstater ansökan samt att samråd ska ske för det fall den utfärdande tullmyndigheten inte kan granska ett eller flera av de kriterier som ställts upp avseende beviljande av status godkänd ekonomisk aktör.

När det gäller Tullverkets utbytet av information med andra medlemsstaters tullförvaltningar regleras förutsättningarna för den behandling av personuppgifter som aktualiseras i samband med utbytet av lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet och anknytande förordning. Av lagen framgår att uppgifter får behandlas bl.a. för tillhandahållande av information som behövs hos Tullverket för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande (1 kap. 4 § första stycket 3). Bestämelsen utgör rättslig grund för Tullverket att behandla personuppgifter och andra uppgifter bl.a. i enlighet med de skyldigheter som följer av EG-rätten. Av 2 kap. 3 § andra stycket följer vidare att Tullverket i tull databasen får behandla uppgifter som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,

dvs. bl.a. enligt EG-rätten. Bestämmelserna innebär sammanfattningsvis att Tullverket har rätt att behandla de personuppgifter som behövs för att uppfylla verkets skyldigheter enligt EG-rätten. De möjliggör också för Tullverket att till andra medlemsstater och kommissionen överföra den information som Tullverket är skyldig att lämna ut bl.a. vid samråd och andra förfaranden som regleras i de nu aktuella förordningarna, förutsatt att sekretess inte hindrar utlämnandet.

När det gäller utlämnande till utländska myndigheter och mellanfolkliga organisationer följer av 1 kap. 3 § tredje stycket sekretesslagen (1980:100) att sekretessbelagda uppgifter får lämnas till sådana om utlämnande sker i enlighet med särskild föreskrift i lag eller förordning.

En föreskrift i en EG-förordning är att jämställa med en föreskrift i lag eller förordning enligt 1 kap. 3 § sekretesslagen (jfr prop. 1998/99:18 s. 41 och 75 samt 1999/2000:126 s. 160 och 283). Något behov av att i svensk lag eller förordning införa någon särskild föreskrift med anledning av föreskrifterna om uppgiftslämnande i artikel 13.4 i förordningen (EG) nr 648/2005 och artikel 14m och 14l i förordningen (EG) nr 1875/2006 finns därför inte.

Avseende utlämnande av uppgifter till tredje land föreskrivs i förordningen (EG) nr 648/2005 att konfidentiella uppgifter får meddelas tredje länders tullförvaltningar eller andra organ (t.ex. säkerhetsmyndigheter) endast inom ramen för ett internationellt avtal, förutsatt att gällande bestämmelser om skydd av uppgifter, i synnerhet Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter, iakttas. Såvitt avser Tullverkets verksamhet på EG-rättens område har direktiv 95/46/EG genomförts i svensk rätt huvudsakligen genom lagen om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet. Enligt 1 kap. 3 § i den lagen ska emellertid också vissa av personuppgiftslagens bestämmelser tillämpas i denna verksamhet. Tullverket ska således bl.a. tillämpa bestämmelserna i personuppgiftslagen om förbud mot överföring av personuppgifter till tredje land (33–35 §§ personuppgiftslagen). Dessa bestämmelser gäller även vid sådant utbyte av information med tullförvaltningar och andra organ i tredje land som nämns i artikel 13.4 i förordningen (EG) nr 648/2005. Med de undantag som följer av 34 § personuppgiftslagen eller enligt föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av 35 § samma lag innebär det att Tullverket får överföra uppgifter till ett tredje land bara om landet i fråga tillförsäkrar en adekvat skyddsnivå för personuppgifterna. Som ytterligare förutsättning krävs dock enligt förordningen att utbytet [av konfidentiella uppgifter] bara får ske inom ramen för en internationell överenskommelse. Sådana överenskommelser finns för närvarande mellan EG och ett drygt tjugotal tredje länder. Vid sidan av dessa krav förutsätter informationsutbytet också att det inte föreligger hinder mot utlämnandet på grund av sekretess.

Regeringens förslag: Lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker upphävs vid utgången av maj 2008.

Skälen för regeringens förslag: Europeiska kommissionen har i en skrivelse i september 2006 uppgett att de svenska bestämmelserna rörande införsel och utförsel av spritdrycker och vin till och från Sverige bör undersökas med beaktande av principen om fri rörlighet för varor enligt artiklarna 28, 29 och 30 i EG-fördraget samt rådets direktiv 92/12/EEG om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor. Kommissionen har med anledning härav begärt en komplett bakgrundsinformation, en förklaring till syftet med den relevanta lagstiftningen samt svar på ett antal frågor.

Sverige har i november 2006 svarat bl.a. att det med hänsyn till att de aktuella författningarna betraktas som obsoleta och inte längre tillämpas i kontrollsituationer samt att förenligheten med EG-rätten kan ifrågasättas torde finnas skäl att upphäva eller i vart fall ändra författningarna.

Kommissionen har i december 2006 svarat bl.a. att för att främja tydlighet och förutsebarhet i rättstillämpningen och för att undvika framtida klagomål i den här frågan skulle kommissionen välkomna Sveriges ansträngning att formellt upphäva den aktuella lagstiftningen.

Under 1920- och 1930-talen förekom en omfattande spritsmuggling till Sverige till följd av då gällande prisnivå och restriktionsbestämmelser (det s.k. Brattsystemet som begränsade medborgarnas inköp av alkohol till en viss månatlig ranson). Denna verksamhet gynnades i hög grad av att det samtidigt var möjligt att till låga priser köpa alkoholdrycker i bl.a. de baltiska staterna och i Polen. Spritsmugglingen bedrevs ofta rent yrkesmässigt av fast organiserade smugglarband. Ofta ägde smugglarna större egna fartyg, som lastade med spritdrycker uppehöll sig i närheten av territorialvattengränsen i väntan på mindre båtar, som förde smuggelspriten i land.

Den omfattande spritsmugglingen nödvändiggjorde ett samarbete mellan de berörda staterna. Under år 1924 hölls en konferens i Helsingfors om åtgärder mot denna spritsmuggling. Parterna enades om ett förslag till en konvention, den s.k. Helsingforskonventionen (Konvention [SÖ 1925:36] ang. motarbetande av smuggling av alkoholvaror). Fördragsslutande stater är Tyska riket, Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Norge, Polen och den fria staden Danzig, Sverige och de Socialistiska rådsrepublikernas Union. Helsingforskonventionen ratificerades av Sverige år 1925 och gäller fortfarande, men har, som framgått av avsnitt 3, sagts upp av den svenska regeringen.

Med anledning av Helsingforskonventionen tillkom kungörelsen (1925:465) med särskilda bestämmelser om utförsel från riket av spritdrycker och vin. I anslutning härtill tillkom även särskilda temporära lagar 1924, 1925 och 1935. Dessa temporära lagar sammanfördes och permanentades senare i lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker.

Enligt lagen om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker får spritdrycker inte föras in från internationellt eller utländskt område till svenskt territorialvatten med fartyg av mindre bruttodräktighet än 850. Om det finns särskilda skäl får Tullverket meddela undantag från detta förbud. Om man bryter mot förbudet skall det anses som smuggling enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Det finns fyra undantag från förbudet:

1. skeppsproviant för det fartyg med vilket de forslas,
2. drycker som tillhör en resande eller en besättningsman som medföljer fartyget och dryckerna inte uppgår till mer än tio liter per person,
3. vid genomfart utan onödigt uppehåll genom Öresund mellan Falsterbo rev och Kullens fyr från internationellt eller utländskt område till annat sådant område, såvida det av omständigheterna uppenbarligen framgår, att dryckerna inte är avsedda att olovligen föras i land; dock får vattenområdet inom en halv kilometer från svenska landet inte befaras, eller
4. om det för dryckerna medförs ett sådant ledsagardokument som avses i lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller bevis på att säkerhet ställts för betalning av skatt för dryckerna i Sverige.

Den ovan nämnda tiolitersgränsen infördes den 1 januari 1995 till följd av det svenska EU-medlemskapet och grundar sig på de indikativa införselkvoter som finns i direktiv 92/12/EEG. Av detta direktiv följer att om en privatperson för med sig spritdrycker understigande tio liter är presumptionen att införseln utgör legal privatinförsel. Om en privatperson för med sig mer än tio liter spritdrycker är presumptionen att införseln är för kommersiellt bruk och att det därför skall finnas ett ledsagardokument som medföljer varorna. Om ett ledsagardokument saknas är presumptionen således att det rör sig om kommersiell införsel i strid med gällande bestämmelser.

Lagen innehåller även undantagsregler rörande förverkande som går ut på att förverkande inte skall ske om det uppenbarligen av omständigheterna framgår att dryckerna inte olovligen skall föras in i Sverige *eller* annat land med vilket avtal om gemensam bevakning för bekämpande av olovlig införsel av alkoholvaror har träffats. Även undantaget vid genomfart utan onödigt uppehåll gäller om det uppenbarligen av omständigheterna framgår att dryckerna inte olovligen skall föras in i Sverige *eller* annat land med vilket avtal om gemensam bevakning för bekämpande av olovlig införsel av alkoholvaror har träffats. Sverige har träffat avtal med två länder om gemensam bevakning för bekämpande av olovlig införsel; Danmark och Finland. För att ovanstående undantag skall gälla krävs dock att regeringen så har förordnat. Ett sådant förordnande finns i kungörelsen (1936:13) med föreskrifter i anledning av en mellan Sverige och Danmark den 28 oktober 1935 avslutad överenskommelse ang. gemensam bevakning för bekämpande av olovlig införsel av alkoholvaror.

Tullverket anser att bestämmelserna står i strid med både alkohollagen och cirkulationsdirektivet såvitt avser en privatpersons rätt till införsel för privat bruk. Tullverket uppger även att både kungörelsen (1925:465) med särskilda bestämmelser om utförsel från riket av spritdrycker och vin och lagen om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker har

betraktats som obsoleta och inte har tillämpats i kontrollsituationer. Tullverket ser ingen anledning att behålla bestämmelserna. Kustbevakningen har redovisat samma inställning som Tullverket.

Som framgått av avsnitt 3 har regeringen sagt upp överenskommelserna med Danmark och Finland.

Då lagen om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker är föråldrad och inte längre tillämpas av Tullverket och Kustbevakningen i kontrollsituationer samt då förenligheten med EG-rätten kan ifrågasättas bör lagen upphävas. I 1 § tredje stycket lagen om straff för smuggling hänvisas till bland annat lagen om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker. Denna hänvisning bör tas bort i samband med att lagen om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker upphävs.

5.3 Följdändringar till överflyttningen av vissa borgenärsuppgifter från Kronofogdemyndigheten till Skatteverket

Riksdagen har nyligen beslutat dels att Kronofogdemyndigheten ska vara fristående i förhållande till Skatteverket, och inte längre knuten till verket för administrativ ledning och styrning i strategiska frågor, dels att vissa s.k. offensiva borgenärsuppgifter ska överföras från Kronofogdemyndigheten till Skatteverket. Det sistnämnda har bl.a. föranlett antagande av en ny lag, lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

Utöver ett antal följdändringar som redan har beslutats föranleder överflyttningen av borgenärsuppgifter och den nya lagen även ändringar i

- lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, där bestämmelsen i 20 § första stycket om behörighet för RIKAB att besluta om ackord ska upphävas, för att det inte ska uppkomma en kollision med Skatteverkets ackordsbehörighet,

- lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kvävedioxider vid energiproduktion, där ett undantag från Naturvårdsverkets processbehörighet ska göras för processer som det enligt den nya lagen ankommer på Skatteverket att föra,

- skattebetalningslagen (1997:483), där 20 kap. 7 § ska upphävas. Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyndsamt överlämnande för indrivning i fall där gäldenären är föremål för konkursåtgärder m.m. Med anledning av upphävandet ska vidare en hänvisning till 20 kap. 7 § som finns i 10 a kap. 21 § tas bort, och

- lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, så att Kronofogdemyndigheten ges direktåtkomst till de uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen och som behövs för handläggning enligt den nya lagen.

Vidare ska en ändring göras i 5 a § lagen (1981:441) om kallelse på okända borgenärer, med anledning av inrättandet av den rikstäckande Kronofogdemyndigheten den 1 juli 2006.

5.4 Genomförande av en ändring i kommissionens tillämpningsdirektiv till det s.k. indrivningsdirektivet med anledning av Bulgariens och Rumäniens anslutning till Europeiska unionen

Prop. 2007/08:21

I tillämpningsdirektivet har bilaga IV ändrats på det sättet att uppräkningsav medlemsstaterna kompletterats med Bulgarien och Rumänien. Detta föranleder en ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga så att hänvisning görs till den utgåva av Europeiska unionens officiella tidning där den aktuella lydelsen av bilagan kungjorts.

6 Ikraftträdande

Av artikel 2 i förordningen (EG) nr 648/2005 framgår att förordningen träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, vilket skedde den 4 maj 2005. Enligt samma artikels tredje stycke ska bestämmelserna i EG-förordningen börja tillämpas när tillämpningsföreskrifterna, på grundval av artiklarna som anges i andra stycket, har trätt i kraft.

Av artikel 3 i förordningen (EG) nr 1875/2006 framgår att förordningen träder i kraft den sjunde dagen efter att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, vilket skedde den 19 december 2006. Sammanfattningsvis kan sägas att reglerna för godkänd ekonomisk aktör börjar tillämpas den 1 januari 2008 och att bestämmelserna avseende föranmälan börjar gälla den 1 juli 2009.

De föreslagna ändringarna i tullagen bör träda i kraft den 1 januari 2008 men bör börja tillämpas vid samma datum som motsvarande bestämmelser i förordningen (EG) nr 648/2005 och förordningen (EG) nr 1875/2006.

Även de ändringar som hänger samman med överflyttningen av borgenärsuppgifter från Kronofogdemyndigheten till Skatteverket föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

Upphävandet av lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker bör äga rum vid utgången av maj 2008. Följdändringen i lagen (2000:1225) om straff för smuggling bör därför träda i kraft den 1 juni 2008.

7 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna i tullagen är direkta följder av förordningen (EG) nr 648/2005 samt förordningen (EG) nr 1875/2006 som huvudsakligen syftar till att integrera säkerhetsaspekter i tullagstiftningen.

Varken ändringarna i tullagen eller övriga författningsförslag i propositionen bedöms medföra några kostnader i sig.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

1 §

Den ändrade hänvisningen i *andra stycket* i fråga om bilaga IV till rättsakt 2, till Europeiska unionens officiella tidning sker med anledning av att en ändring gjorts i bilagan i samband med Bulgariens och Rumäniens inträde i unionen.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer

5 a §

Ändringen är en följdändring till inrättandet av den rikstäckande Kronofogdemyndigheten.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst

20 §

Första stycket upphävs med anledning av att det enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter skall ankomma på verket att pröva frågor om ackord beträffande TV-avgifter.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion

20 §

Ett tillägg görs i *första stycket* för att klargöra att det är Skatteverket som svarar för processföringen i frågor om betalningsansvar för någon annans skulder till det allmänna.

8.5 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

10 a kap.

21 §

Ändringen är en följdändring till upphävandet av 20 kap. 7 §.

20 kap.

7 §

Paragrafen upphävs. När statens borgenärsuppgifter vid konkurs övertas av Skatteverket finns det inte längre anledning att överlämna skattefordringar som inte har förfallit till betalning till Kronofogdemyndigheten i det fallet att gäldenären är försatt i konkurs.

8.6 Förslaget till lag om ändring i tullagen (2000:1281)

1 kap.

5 a §

I paragrafen, som är ny, erinras om att bestämmelser om status som godkänd ekonomisk aktör finns i förordningen (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen samt förordningen (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen. Det införs vidare en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser om status som godkänd ekonomisk aktör.

5 b §

I paragrafen, som är ny, erinras om att bestämmelser om riskhantering finns i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt förordningen (EEG) nr 2454/93. Det införs även en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser om riskhantering.

3 kap.

1 §

I paragrafen införs nya hänvisningar till förordningen (EEG) nr 2913/92 avseende summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullen.

4 kap.

12 §

I paragrafen erinras om att bestämmelser om export, återexport samt varor som förs ut från EG:s tullområde finns i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i förordningen (EEG) nr 2454/93.

5 kap.

20 §

I paragrafen införs en ändrad hänvisning till skattebetalningslagen (1997:483). Under vissa förhållanden tar Tullverket ut ränta på belopp som ska betalas vid bokföring i efterhand, efter omprövning av taxeringsärende och vid undandragande av skatter. Skyldigheten att betala ränta framgår av 5 kap. 15 § tullagen. I 5 kap. 20 § tullagen fastställs för vilken period ränta ska beräknas och i övrigt hur beräkningen ska gå till. Avseende de räntesatser som ska användas hänvisas till skattebetalningslagen. I sista stycket av 5 kap. 20 § tullagen hänvisas till 19 kap. 7 §

tredje stycket andra meningen skattebetalningslagen för erhållandet av rätt räntesats. Detta lagrum i skattebetalningslagen har emellertid ändrats varför den aktuella räntesatsen nu återfinns i samma paragraf andra stycket andra meningen.

8.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:468) om ändring i lagen (2007:329) om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

2 kap.

8 §

Hänvisningen i *första stycket* till vissa punkter i 2 kap. 3 § utökas med punkt 8, som gäller uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

Sammanfattning av departementspromemorian Ändring i tullagen och tullförordningen

Prop. 2007/08:21
Bilaga 1

I promemorian föreslås ett antal ändringar som en följd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2005 av den 13 april 2005 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen ("tullkodexen") samt kommissionens förordning (EG) nr 1875/2006 av den 18 december 2006 om ändring av förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen ("tillämpningsföreskrifterna"). Bestämmelser införs om att en summarisk deklaration om förestående import respektive export av varor ska lämnas in till tullmyndigheten. Utöver detta föreslås ett gemensamt EG-system för hur företag kan erhålla status som godkänd ekonomisk aktör samt en gemensam ram för riskhantering.

De föreslagna ändringarna utgör huvudsakligen nya hänvisningar till relevanta artiklar i EG-rättsakterna men promemorian innehåller även ett förslag till delegationsbestämmelse för Tullverket att antaga föreskrifter om godkänd ekonomisk aktör som utgör annat än verkställighetsföreskrifter.

Föreslagna författningsändringar träder ikraft den 1 januari 2008 men bör börja tillämpas vid samma datum som motsvarande bestämmelser i förordningen (EG) nr 648/2005 och förordningen (EG) nr 1875/2006.

Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2000:1281) dels att 3 kap. 1 § och 4 kap. 12 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 5 a och 5 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 a §

Bestämmelser om status som "godkänd ekonomisk aktör" finns i artikel 5a i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 14a-14x i förordningen (EEG) nr 2454/93.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser.

5 b §

Bestämmelser om riskhantering finns i artikel 13.2 i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 4f-4j i förordningen (EEG) nr 2454/93.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser.

3 kap.

1 §

I förordningen (EEG) nr 2913/92 finns bestämmelser om

- införsel av varor till EG:s tullområde (artiklarna 37-39),
- uppvisande av varor för tullen (artiklarna 40-42),
- summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullen (artiklarna 43-47),
- summarisk deklaration och lossning av varor som uppvisats för tullen (artiklarna 36a-36c, 46 och 47),
- skyldighet att hänföra varor som uppvisats för tullen till en godkänd tullbehandling (artiklarna 48 och 49) samt
- icke-gemenskapsvaror som befordrats enligt ett transiteringsförfarande (artiklarna 54 och 55).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser.

4 kap.
12 §

Bestämmelser om export av varor från EG:s tullområde finns i artiklarna 161 och 162 i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 279-289 och 788-798 i förordningen (EEG) nr 2454/93. Bestämmelser om återexport finns i artikel 182 i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i artikel 841 i förordningen (EEG) nr 2454/93.

Bestämmelser om export av varor från EG:s tullområde finns i artiklarna 161 och 162 i förordningen (EEG) nr 2913/92 samt i artiklarna 279-289 och 787-795 och 796a-798 i förordningen (EEG) nr 2454/93. Bestämmelser om återexport finns i artikel 182 i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i artikel 841 i förordningen (EEG) nr 2454/93. *Bestämmelser om tulldeklaration vid export och summarisk utförseldeklaration finns i artiklarna 182a-182d i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i artiklarna 592a-592g samt 841a och 842a-842e i förordningen (EEG) nr 2454/93.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter som kompletterar dessa bestämmelser.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

2. Den nya lydelsen av 3 kap. 1 § och 4 kap. 12 § tillämpas första gången den 1 juli 2009.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2007/08:21

Bilaga 3

Remissyttranden över departementspromemorian Ändring i tullagen och tullförordningen har avgetts av följande remissinstanser: Justitieombudsmannen, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Stockholms län, Justitiekanslern, Datainspektionen, Kommerskollegium, Stockholms Handelskammare, Tullverket, Svensk Handel, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Sveriges Transportindustriförbund. Tull-Kust och Svenskt Näringsliv har inbjudits att yttra sig men avstått.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2007

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Malmström, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: statsrådet Odell

Regeringen beslutar proposition 2007/08:21 Ändring i tullagen, m.m.